

Výbor pre rozpočet

2021/2180(INI)

1.3.2022

STANOVISKO

Výboru pre rozpočet

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k správe Komisie o právnom štáte za rok 2021
(2021/2180(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Eider Gardiazabal Rubial

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre rozpočet vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie¹ (nariadenie o podmienenosti právnym štátom) nadobudlo účinnosť 1. januára 2021, je záväzná v celom rozsahu a priamo uplatniteľná vo všetkých členských štátoch od uvedeného dátumu;
1. opakuje, že identifikácia porušení zásad právneho štátu si vyžaduje objektívne, nestranné, spravodlivé a dôkladné kvalitatívne posúdenie Komisiou, v ktorom sa zohľadnia relevantné informácie z dostupných zdrojov a uznávaných inštitúcií; trvá na tom, aby sa na toto posúdenie systematicky používala výročná správa o právnom štáte, pričom sa zohľadnia uvedené kritériá;
 2. opakuje svoju výzvu Komisii, aby prijala okamžité opatrenia podľa nariadenia o podmienenosti právnym štátom s cieľom bezodkladne a naplno využiť svoje existujúce nástroje vyšetrovania na riešenie nedostatkov v oblasti právneho štátu v členských štátoch, ktoré by mohli dostatočne priamo ovplyvniť správne finančné riadenie rozpočtu Únie alebo pri ktorých existuje takéto vážne riziko; vyzýva Komisiu, aby prísnejšie uplatňovala nariadenie o spoločných ustanoveniach a nariadenie o rozpočtových pravidlách s cieľom bojovať proti diskriminačnému využívaniu finančných prostriedkov EÚ, najmä akémukoľvek využívaniu politicky motivovaného charakteru;
 3. pripomína, že právomoci výborov Parlamentu by sa mali prideliť na základe prílohy VI k rokovaciemu poriadku, ak sa porušenia podľa postupu nariadenia o podmienenosti právnym štátom riešia v rámci Parlamentu na účely opatrení zameraných na rozpočet v prípade porušenia zásad právneho štátu v členskom štáte;
 4. vyzýva Komisiu, aby stanovila odporúčania s cieľom pomôcť členským štátom pri znižovaní negatívneho vplyvu pandémie na činnosti vnútroštátnych súdov a zabezpečila, že tak bude dodržaný jeden zo základných prvkov právneho štátu – účinný justičný systém;
 5. víta, že v správe sa posudzuje stav právneho štátu v každom členskom štáte; všíma si však, že sa v nej jasne nerozlišuje medzi členskými štátmi s ojedinelými nedostatkami a členskými štátmi so systémovými nedostatkami v oblasti právneho štátu; vyzýva Komisiu, aby v budúcich správach takéto rozlíšenie jasnejšie zaviedla;
 6. pripomína svoje uznesenie z 8. júla 2021 o vypracovaní usmernení pre uplatňovanie všeobecného režimu podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie² a trvá na tom, aby Komisia do svojej výročnej správy o právnom štáte zahrnula oddiel venovaný prípadom, keď by porušovanie zásad právneho štátu v členskom štáte mohlo dostatočne

¹ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

² Ú. v. EÚ C 99, 1.3.2022, s. 146.

priamo ovplyvniť správne finančné riadenie rozpočtu Únie alebo ochranu finančných záujmov EÚ, alebo keď existuje vážne riziko takéhoto ovplyvnenia; okrem toho trvá na tom, že zistenia uvedené vo výročnej správe o právnom štáte by nemali byť predmetom ďalších neformálnych výmen s dotknutým členským štátom v rámci postupu oznamovania podľa článku 6 ods. 1 nariadenia o podmienenosti právnym štátom;

7. pripomína, že nariadenie o podmienenosti právnym štátom sa vzťahuje na individuálne porušenia zásad právneho štátu, ako aj na „systémové“ porušovania, ktoré sú rozsiahle alebo sú výsledkom opakujúcich sa praktík alebo opomenutí zo strany verejných orgánov alebo všeobecných opatrení prijatých takýmito orgánmi; vyjadruje poľutovanie nad tým, že štruktúra správy o právnom štáte za rok 2021 nie je vždy vhodná na účinnú identifikáciu takýchto systémových porušení, a vyzýva Komisiu na zabezpečenie toho, aby sa kontrola takýchto systémových porušení naplno zohľadnila v správe o právnom štáte za rok 2022; vyzýva Komisiu, aby podnikla kroky v reakcii na porušenia, ktoré zistila vo svojich predchádzajúcich výročných správach o právnom štáte;
8. pripomína, že v súlade s nariadením o podmienenosti právnym štátom sa právny štát musí chápať vo svetle hodnôt a zásad zakotvených v článku 2 Zmluvy o Európskej únii vrátane základných práv a nediskriminácie; zastáva názor, že pretrvávajúce porušovanie demokracie a základných práv vrátane útokov na slobodu médií a novinárov, migrantov, práva žien, práva osôb LGBTQIA+ a na slobodu združovania a zhromažďovania má vplyv na projekty, ktoré sa členské štáty rozhodnú financovať z finančných prostriedkov EÚ, a môže mať dostatočne priamy vplyv na ochranu finančných záujmov Únie; vyzýva Komisiu, aby konala a túto skutočnosť zohľadnila pri uplatňovaní nariadenia;
9. pripomína, že právna istota a dodržiavanie noriem právneho štátu sú kľúčovými predpokladmi hospodárskej činnosti; poukazuje na to, že vzhľadom na zvyšujúcu sa tendenciu k protekcionizmu, používanie diskriminačných opatrení proti zahraničným investorom a čoraz svojvoľnejší charakter rozhodnutí prijímaných verejnými orgánmi v niektorých členských štátoch by sa hospodársky rozmer právneho štátu mal viac zohľadňovať ako neoddeliteľná súčasť mechanizmu právneho štátu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že štruktúra správy o právnom štáte za rok 2021 neslúži na účinnú identifikáciu takýchto porušení v hospodárskom odvetví, a žiada Komisiu o vylepšenie výročnej správy v tomto smere;
10. domnieva sa, že zásada právneho štátu a riziká pre rozpočet EÚ v prípade porušenia si vyžadujú holistický prístup k ochrane verejných finančných prostriedkov EÚ; domnieva sa, že orgány, ktorých úlohou je zabezpečenie riadneho hospodárenia s finančnými prostriedkami EÚ, musia čo najúčinnejšie spolupracovať; vyzýva všetky členské štáty, ktoré tak ešte neurobili, aby sa zapojili do činnosti Európskej prokuratúry;
11. víta úvahy o odolnosti justičných systémov a zdôrazňuje, že účinné justičné systémy majú zásadný význam pre dodržiavanie zásad právneho štátu; pripomína, že pandémie mala negatívny vplyv na prístup k spravodlivosti aj na efektívnosť vnútroštátnych súdov vrátane čiastočného uzavretia vnútroštátnych súdov a využívania digitalizácie v niektorých súdnych konaniach;
12. vyzýva Komisiu na zabezpečenie toho, aby sa jej výročné správy o právnom štáte zameriavali aj na všetky príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny v rámci

európskeho semestra, najmä tie, ktoré sa týkajú nezávislosti súdnictva a prokuratúry, boja proti korupcii a zabezpečenia transparentnosti a integrity;

13. zdôrazňuje zásadnú úlohu, ktorú aktéri občianskej spoločnosti zohrávajú pri rýchлом identifikovaní otázok súvisiacich s vypracovaním výročnej správy o právnom štáte, a dôrazne trvá na tom, aby Komisia umožnila náležité konzultácie s rozumnými lehotami, najmä vylúčenie zimných sviatkov z obvyklého dvojmesačného obdobia; okrem toho vyzýva Komisiu, aby prehodnotila univerzálny formát dotazníka na poskytnutie vstupov a zabezpečila, že konzultácie budú podporené riadnym dialógom so zúčastnenými organizáciami občianskej spoločnosti, ktorých príspevky by sa mali v správe v naplno zohľadniť; nabáda Komisiu, aby sa od občianskej spoločnosti snažila získať ďalšie podnety na optimalizáciu konzultačného procesu pre budúce správy;
14. je znepokojený vedľajšími účinkami narúšania slobody médií, najmä čo sa týka ochrany finančných záujmov EÚ; naliehavo vyzýva Komisiu, aby vykonala posúdenie účinnosti a efektívnosti vnútroštátnych rámcov na ochranu slobody a plurality médií s osobitným zameraním na úlohu, ktorú médiá zohrávajú v boji proti korupcii; zdôrazňuje, že je dôležité posudzovať a monitorovať situáciu médií v členských štátoch, najmä preskúmaním akýchkoľvek vládnych opatrení určených na umlčanie kritických médií a/alebo oslabovanie slobody a plurality, aby sa zabránilo ďalšej koncentrácii informácií v rukách niekoľkých členských štátov, čo by mohlo brániť šíreniu slobodných a nezávislých informácií; domnieva sa, že Komisia by mala zamerať toto úsilie na verejnoprávne médiá aj súkromný sektor v členských štátoch a na mieru, do akej sú – de iure aj de facto – nezávislé od vnútroštátnych orgánov, politických strán alebo akejkoľvek inej formy zasahovania, a mala by identifikovať situácie, v ktorých sa nevykonalo posúdenie prípadných konfliktov záujmov a koncentrácie médií a transparentnosti vlastníctva médií; zdôrazňuje, že treba zabezpečiť, aby boli prevádzkovatelia súkromných médií finančne nezávislí a mali vhodné podmienky na udržateľné fungovanie s cieľom zabrániť politickému ovplyvňovaniu médií.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VÝBOROM POŽIADANÝM O STANOVISKO

Dátum prijatia	28.2.2022
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 30 - : 5 0 : 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Rasmus Andresen, Anna Bonfrisco, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Paolo De Castro, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Hélène Laporte, Pierre Larrouturou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Silvia Modig, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds, Johan Van Overtveldt, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Elisabetta Gualmini

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

30	+
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds
S&D	Paolo De Castro, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Victor Negrescu
The Left	Silvia Modig, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro

5	-
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Valentino Grant, Héléne Laporte
NI	Andor Deli, Lefteris Nikolaou-Alavanos

1	0
ID	Joachim Kuhs

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania